

людства. Вирішити її намагались педагоги і мислителі різних поколінь.

Підсумовуючи вище поданий матеріал потрібно сказати, що проблема екологічного виховання турбує людство протягом багатьох віків. Її коріння можна простежити на будь-якому відтинку людської цивілізації, починаючи з часів зародження продуктивних сил суспільства і виникнення наук, і аж до наших днів. Сама екологічна культура є явищем історичним, плинним і змінним у вирі життя. Але наявність її є обов'язковою, оскільки втрата її може зруйнувати цивілізаційний рух людства.

Література

1. Дорошенко Н. Про комплектування читальняних бібліотек // Життя і знання. – 1934. – Ч.7-8. – С.217-218.
2. Дробноход М. Філософія екологічної освіти // Освіта.-1996.-29 травня.-с.4.
3. Княжинський А. Доповняльна українська лектура у народній школі // Учительське слово. – 1939. – Ч.11. – С.77-80.
4. Проект "Концепції неперервної екологічної освіти та виховання в Україні" // Інформаційний збірник Міністерства освіти України. – 1995. – №14. – С.2-18.
5. Сухомлинський В.О. Вибрані педагогічні твори: В 3-х т. Т.1,-- М., 1979.-640с.
6. Сухомлинський В.О. Вибрані твори: В 5-и т. Т.1,--К.: Рад. шк.,1976.--657с.

НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ В ПОЛЬЩІ

Гуран С.В. (м. Херсон, Україна)

Одним з головних глобальних завдань суспільства у XXI столітті є раціональне використання людиною багатств навколишнього середовища, подолання екологічної кризи та охорона природного довкілля.

Мета дослідження полягає в тому, щоб з'ясувати та проаналізувати напрями реалізації національної стратегії екологічної освіти в освітню систему Польщі.

На протязі багатьох років, зусилля польської освіти направлені на підвищення інформованості населення стосовно збереження природи. Створювались документи, які окреслювали сферу викладання екологічного компоненту в школах, які б відповідали «Основній навчальній програмі». Одним із основних розділів освіти є екологічна освіта, яка займається питаннями навколишнього середовища в залежності від умов і характеру господарської діяльності людини.

В жовтні 1996 року уряд країни прийняв документ «Пропозиції для довгострокової державної політики в області освіти з особливим акцентом на розвиток вищої освіти», який визначав, що однією з основних задач на кожному етапі навчання, підростаюче покоління та суспільство в цілому повинно вчитись раціонально використовувати навколишнє середовище, жити в гармонії з природою.

Польща активно втілює ряд різних проектів по розширенню екологічної освіти, таких як наприклад: створення мережі регіональних центрів екологічної освіти («Зелена школа»), розробка учбово-методичних матеріалів. Значне фінансування здійснюється Національним фондом Польщі по охороні навколишнього середовища та водного господарства (NFOŚiGW), зокрема на видавництво підручників та журналів, теле- та радіопроекти, на проведення екологічних акцій.

З 1996 року Міністерство охорони навколишнього середовища природних ресурсів та лісового господарства при підтримці Міністерства освіти щорічно проводить виставки в Варшаві, де представляються найбільш важливі досягнення в області екологічної освіти [1,2].

Одним із важливих напрямів реалізації екологічної освіти в Польщі є робота та прийняття на державному рівні важливих освітніх документів, програм, законів з цієї теми. Так була створена Національна програма екологічної освіти, яка є доповненням і конкретизацією записів Національної стратегії екологічної освіти, і являється одним з перших документів, в якому чітко визначені основні освітні завдання, суб'єкти відповідальні за їх реалізацію та джерела фінансування.

Створення такого документу, дозволило слідкувати за розвитком екологічної освіти. Так цією програмою передбачені наступні завдання: значне фінансування екологічного навчання; оволодіння громадянами певних знань та навиків, необхідних для покращення стану навколишнього середовища; створення нових моделей поведінки, відношень, цінностей та переконань у окремих людей, групах і соціальних общинах стосовно дбайливого ставлення до природи; впровадження елементу екологічного виховання у всі сфери соціального життя; забезпечення вільного доступу до інформації про екологічний стан середовища. Цей документ, з уваги на своє призначення, спосіб творення та будову повинен стати невід'ємною складовою польської освіти [6].

Реалізація екологічної освіти здійснюється завдяки наданню їй відповідного рангу, що трактується як необхідна умова досягнення урівноваженого розвитку; включення екологічної освіти в систему комплексної громадської системи існування суспільства; підвищення її ефективності та привабливості в різних сферах життя. Доведення до такого стану суспільної свідомості, в якому екологічна освіта буде сприйматися як необхідна умова суспільного розвитку.

В цілях підвищення кваліфікації вчителів проводяться конференції, семінари та курси на екологічну тематику. Активну участь в цьому приймають провідні технічні асоціації (товариства) з підготовки та впровадження в освіту екологічного компоненту, наприклад, Комітет з розвитку і охорони навколишнього середовища, який діє в Польській федерації технічних наук. З 1990 року він організовує конференції семінари та тренінги по всій країні, тим самим реалізуючи програму самоосвіти і екологічної освіти на інженерно-технічних факультетах [6].

За останнє десятиліття чимало змінилося на краще в екологічній освіті. Важливу роль у вихованні екологічно свідомої молоді відіграють дитячі садки, загальноосвітні школи, вищі навчальні заклади. Активна позиція місцевої влади у реалізації екологічної освіти дала змогу поєднувати теоретичні знання з практичними, сприяла значному успіху в збереженні природного середовища. Робота польських педагогів у сфері екологічного виховання має значні здобутки, а тому й заслуговує на всебічне вивчення.

Література

1. Agenda 21. Sprawozdanie z realizacji w Polsce, 1998, pod. red T. Podgajniaka, NFOS, Warszawa.
2. Załącznik Łuk Warty, 2000, pod. red. K. Mikity, Prof-Art., Sieradz.
3. Білявський Г.О., Бутченко Л.І., Навроцький В.М. Основи екології: теорія та практикум: Навч. посібн. – К.: Лібра, 2002. – 352 с.
4. Екологічне виховання школярів // Сучасна школа України. Шкільний світ. – 2009. – Листоп. (№ 11). – С. 3-63.
5. Національна стратегія екологічної освіти в Польщі [Електронний ресурс] www.proterra.pl/Files/file/NPEE.pdf